अल्पाच्चेत् तस्यैवावृत्तिर्नातीरेकोऽस्तीति श्रुतेः ॥१५॥ अल्पशब्देनाप्तोर्यामो ऽभिधीयते · ततश्चेदतिरिच्येत तस्यैंत्तिः कार्या न ह्यतोऽभ्यधिकोऽतिरेको ऽस्तीति श्रुतेः[1] । देव॰ न ह्यप्तोर्यामात्परं संस्थान्तरमस्त्यतिरिक्तविनियोगाय ।

पूर्वात्सवनादतिरिक्तस्योत्तरे सम्पावनमेके ॥१६॥ एके आचार्याः पूर्वसवनातिरिक्तसोममुत्तरे सवने[2] सम्पावयन्ति । अस्य विधेरर्थवादोऽयम् · तं निकामयमानोऽभ्यतिरिच्यतऽइति श्रुतेः ॥१७॥ तमुत्तरसवनसोमं निकामयमानः पूर्वसोमोऽ[भ्य]तिरिच्यते यद्यहमुत्तरसवनसोमं प्राप्स्यामीति । देव॰ सम्पावनं पवमानकाले पूतभृति पूयमानेन तत्सवनसोमेन सह पावनम् । तृतीयसवनाच्चेद्धारियोजनेऽवनीय होमः ॥१८॥ देव॰ द्रोणकलशे गृहीतस्य हारियोजनस्य मध्ये ऽतिरिक्तस्य सोमस्य प्रक्षेपं कृत्वा होमः कार्यः । अस्मृतावृतोषमिश्रस्याप्स्ववहरणम्[3] ॥१९॥ यदि हारियोजनकाले न स्मर्यते तदा ऋतोषमिश्रमप्स्ववहरेत् । दीक्षितश्चेदुपतप्येतोप्यानां येनेहेत्तेन चिकित्सेत् ॥२०॥ उप्यानि च सर्वसुरभीणि । देव॰ प्रथमव्रते (७. ४. २१ २४) प्रक्षिप्तानामौषधानां व्रीहियवादीनां सर्वसुरभीणां च शुण्ठीपिप्पल्यादीनां मध्ये चिकित्सको वैद्यो येनौषधेन चिकित्सितुमिहेत् तेन भिषज्येत् । आग्नीध्रमेनं नयतेति ब्रूयात्कृतं चेत् ॥२१॥ अध्वर्युः · बहुवचनान्तत्वादन्ये नेतारः · तच्चाग्नीध्रं यदि कृतं भवति तदेव ब्रूयादिति एवं प्राप्तऽआह · अकृतेऽप्यविशेषात् ॥२२॥ अकृतेऽप्याग्नीध्रे आग्नीध्रमेनं नयतेति वक्तव्यमेव · अविशेषेण हि श्रूयते (३. ६. १. २१) तस्माद्यं दीक्षि॰ब्रूयादिति । तदा च · तद्देशे वासः ॥२३॥ दीक्षितस्य भवति । देव॰ ज्वरादिरोगशान्तिं यावत् । वासतीवरमुदकमाचामेदित्येके चात्वालगताभ्यः ॥२४॥ वसतीवरीभ्यः । तत्र मन्त्रमाह · आपः प्रजापतिर्यज्ञो यज्ञस्य भेषजमसीति ॥२५॥ अनुसवनमेनमालभेरन्वसव एतद्वः प्रातःसवनं तद्रक्षध्वं तद्गोपायध्वं तद्वो मा व्यवहैत्सीदिति ॥२६॥ देव॰ एनं ज्वराद्यभिभूतं दीक्षितं सर्वे ऋत्विजः सवनान्तेषु स्पृशेरन् । रुद्रा आदित्या इत्युत्तरयोः सवनयोः ॥२७॥ विशेषः । म्रियेत चेन्निर्मन्थ्येन दग्धा शामित्राद्वास्थीन्युपनह्य नेदिष्ठिनमुप-

---

१) See 8. ५. १०. ८. २) Thus A. सोमे K. ३) ऋषोक instead of ऋतोष A.